

Η ΣΥΝΤΑΞΗ ΤΟΥ ΑΠΑΡΕΜΦΑΤΟΥ

Η σύνταξη του απαρεμφάτου δεν διαφέρει από την αντίστοιχη σύνταξη των αρχαίων ελληνικών όσον αφορά την ετεροπροσωπία τελικού* και ειδικού απαρεμφάτου καθώς και την ταυτοπροσωπία του τελικού απαρεμφάτου. Ιδιαιτερότητα παρουσιάζουν τα λατινικά στη σύνταξη του ειδικού απαρεμφάτου επί ταυτοπροσωπίας (λατινισμός του ειδικού απαρεμφάτου).

* το τελικό απαρέμφατο βρίσκεται πάντα σε χρόνο ενεστώτα.

1. ΕΤΕΡΟΠΡΟΣΩΠΙΑ

Το υποκείμενο του **ειδικού** και του **τελικού** απαρεμφάτου σε περίπτωση ετεροπροσωπίας βρίσκεται πάντα σε πτώση **αιτιατική**.

π.χ. (Arria) ^Υ *vivere filium* simulabat.

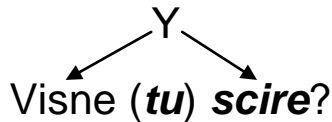
Η αιτιατική *filium* υποκείμενο του τελικού απαρεμφάτου *vivere*, ενώ υποκείμενο του ρήματος *simulabat* είναι το *Arria*. [23]

Cum[...] ancilla dixisset ^Υ *eum* domi *non esse*.

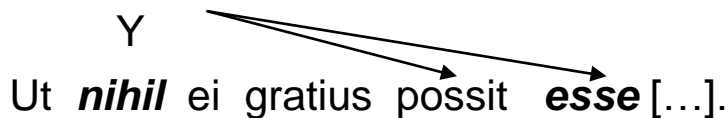
Η αιτιατική *eum* υποκείμενο του ειδικού απαρεμφάτου *non esse*, ενώ υποκείμενο του ρήματος *dixisset* είναι το *ancilla*. [24]

2. ΤΑΥΤΟΠΡΟΣΩΠΙΑ

Το υποκείμενο του **τελικού** απαρεμφάτου εννοείται κανονικά σε πτώση ονομαστική, αφού ταυτίζεται με το υποκείμενο του ρήματος. π.χ.

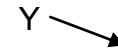
Η ονομαστική tu είναι υποκείμενο και του ρήματος Vis και του τελικού απαρεμφάτου scire. [24]

Η ονομαστική nihil είναι υποκείμενο και του ρήματος possit και του τελικού απαρεμφάτου esse. [28]

Το υποκείμενο του ειδικού απαρεμφάτου βρίσκεται σε πτώση αιτιατική και δεν παραλείπεται παρά το γεγονός ότι ταυτίζεται με το υποκείμενο του ρήματος (λατινισμός).

π.χ.

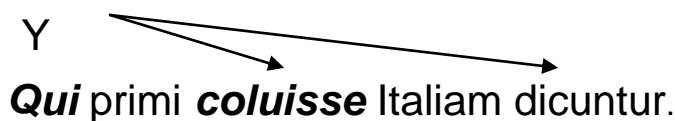

Praedones [..]Scipioni nuntiaverunt virtutem eius admiratum **se venisse**.

Ουσιαστικά η ονομαστική Praedones είναι υποκείμενο και του ρήματος nuntiaverunt και του ειδικού απαρεμφάτου venisse. Όμως επαναλαμβάνεται σε πτώση αιτιατική (**se**) ως υποκείμενο του απαρεμφάτου venisse, παρότι έχουμε ταυτοπροσωπία. [34]

Εξαιρέση: Όταν το ειδικό απαρέμφατο εξαρτάται από **παθητικούς** τύπους των **λεκτικών** και **δοξαστικών** ρημάτων (και αυτοί βρίσκονται σε **προσωπική** σύνταξη), το υποκείμενό του εννοείται κανονικά σε πτώση ονομαστική, αφού ταυτίζεται με το υποκείμενο του ρήματος (**άρση του λατινισμού**).

π.χ.

Η ονομαστική **qui** είναι υποκείμενο και του ειδικού απαρεμφάτου coluisse και του παθητικού λεκτικού ρήματος dicuntur.

ΑΣΚΗΣΗ

Στις παρακάτω προτάσεις να εντοπίσετε το υποκείμενο των υπογραμμισμένων απαρεμφάτων και να δικαιολογήσετε την πτώση του.

1. exclamavit Nasica se domi non esse. [24]
2. quando hanc ficum decerptam esse putetis ex arbore.[25]
3. Neminem credideritis patriae consulturum esse. [25]
4. (Sutor) eum instituerat haec dicere. [29]
5. sutor dicere solebat. [29]
6. Murenam laudare debemus. [30]
7. Meruisse vero stipendia (Murenam) in eo bello virtutis fuit; [30]
8. me pro salute [...] obicere potui. [32]
9. is fores reserari eosque intromitti iussit. [34]
10. narrate Samnitibus Manium Curium malle locupletibus imperare. [36]
11. etsi ego clamabam nihil esse bello civili miserius. [37]
12. Sed antiquitatem tibi placere dicis. [41]
13. Nunc intellego [...] neminem tam stultum fore. [42]
14. Ego nihil iam pati possum. [43]
15. Hoc est quod Tarquinium dixisse ferunt. [44]
16. (Caesar) in litteris scribit se cum legionibus celeriter adfore. [45]
17. quod decet cariorem nobis esse patriam. [46]
18. (Sertorius) a cerva sese monitum esse praedicabat. [48]
19. Ea cerva [...] perisse credita est. [48]
20. Sertorius [...] dixit eis visum [...] sibi esse cervam [...] ad se reverti. [48]